

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e**

Az ügy száma: Mpk.VIII.10.051/2022/4.

A tanács tagjai: Dr. Hajdu Edit a tanács elnöke
Dr. Stark Marianna előadó bíró
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

Az I. rendű kérelmező: Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete
(1085 Budapest, Somogyi Béla út 20.)

A II. rendű kérelmező: Pedagógusok Szakszervezete
(1068 Budapest, Városligeti fasor 10.)

A kérelmezők képviselője: Dr. Nyitrai Károly Ügyvédi Iroda
(1055 Budapest, Kossuth tér 16-17.)
ügyintéző: dr. Nyitrai Károly ügyvéd

A kérelmezett: Magyarország Kormánya
(1055 Budapest, Kossuth tér 4.)

A kérelmezett képviselője: Dr. Bene Gábor József kamarai jogtanácsos
Emberi Erőforrások Minisztériuma
(1055 Budapest, Kossuth tér 4.)

A nemperes eljárás tárgya: figyelmeztető sztrájk jogszerűsége

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: kérelmezők

A felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat:

Fővárosi Ítéltábla 1.Mpkf.35.010/2022/8.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Fővárosi Törvényszék Munkaügyi Kollégiuma 12.Mpk.75.018/2022/10.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla 1.Mpkf.35.010/2022/8. számú végzését hatályon kívül helyezi, a Fővárosi Törvényszék Munkaügyi Kollégiuma 12.Mpk.75.018/2022/10. számú végzését részben megváltoztatja, és a kérelmezett viszontkérelmét elutasítja, a még elégséges szolgáltatás megállapítását nem érinti.

A másodfokú és a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás

- [1] A kérelmező szakszervezetek sztrájkbizottságot alapítottak, és 2021. október 5-én levelet küldtek Magyarország Kormánya kérelmezett részére, hogy a sztrájkról szóló 1989. évi VII. törvény (a továbbiakban: Sztrájktv.) 2. § (2) bekezdése alapján jelölje ki képviselőjét. A felek

Mpk.VIII.10.051/2022/4.

a tervezett sztrájjal kapcsolatban egyeztetést tartottak 2021. október 13-án, 2021. november 1-jén, 2021. november 18-án, 2021. december 1-jén, majd 2021. december 15-én. A sztrájjkövetelések a tárgyalások során módosultak, az utoljára módosított követeléseket 5 pontban megfogalmazva a kérelmezők 2021. december 1-jén tartott tárgyaláson szóban, majd 2021. december 2-án levélben is bejelentették.

- [2] Mivel a felek között a tárgyalások nem vezettek eredményre, ezért a kérelmezők 2022. január 31. napjára kétórás, míg ennek eredménytelensége esetére 2022. március 16-tól határozatlan időtartamú sztrájkot hirdettek.
- [3] A felek a tárgyalások során a még elégséges szolgáltatások körében is egyeztettek egymással, különböző ajánlatokat tettek ennek során, de a sztrájk ideje alatt nyújtott még elégséges szolgáltatás mértékéről és feltételeiről a felek megállapodni nem tudtak.

A kérelmezők kérelme, a kérelmezett viszontkérelme és ellenkérelmek

- [4] A kérelmezők 2021. december 21-én előterjesztett kérelmükben a még elégséges szolgáltatás mértékének megállapítását kérték a megtett ajánlatuk szerint.
- [5] A kérelmezett ellenkérelmében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a kérelmezők nem igazolták, hogy jogosultak a még elégséges szolgáltatások mértékének és feltételeinek bíróság általi megállapítására vonatkozó kérelmet benyújtani. A Sztrájkvt. 1. § (1) bekezdése alapján a szakszervezetek a sztrájk szervezésének a jogát minden esetben a dolgozók, szakszervezet esetében a szakszervezeti tag dolgozók felhatalmazás alapján a felhatalmazás szerinti módon és mértékben gyakorolhatják. Ezért a kérelmezett hivatkozása szerint a szakszervezeteknek olyan tartalmú felhatalmazásra van szükségük, amely a sztrájkjog gyakorlása során egyes részcsелеkményekben történő képviselőre hatalmazza fel.
- [6] Másodlagosan a kérelmezett a még elégséges szolgáltatás megállapítását az ellenkérelmében megfogalmazott ajánlata szerint kérte.
- [7] A kérelmezett viszontkérelmében a sztrájk jogellenességét a Sztrájkvt. 3. § (3) bekezdésének megsértése miatt állította, valamint vitatta az egyes sztrájjkövetelések jogszerűségét is, amely kérdés azonban a felülvizsgálati eljárás tárgyát nem képezi.
- [8] A kérelmezők a viszontkérelem elutasítását kérték.

Az első- és másodfokú végzés

- [9] A Fővárosi Törvényszék Munkaügyi Kollégiuma a 2022. január 28-án kelt 12.Mpk.75.018/2022/10. számú végzésével megállapította, hogy a kérelmezők által kezdeményezett 2022. január 31. napján 8.00 óra és 10.00 óra közötti időszakában meghirdetett kétórás figyelmeztető sztrájk megtartása jogszerű. A bíróság megállapította továbbá a még elégséges szolgáltatás mértékét ezen sztrájk során, amely a felülvizsgálati eljárás tárgyát nem képezi.
- [10] Az elsőfokú bíróság határozata indokolásában foglaltak szerint önmagában a sztrájk közvetlenül nem veszélyezteti sem a tanulók, sem az intézményekben dolgozók életét, egészségét és testi épségét, ezért a kérelmezőnek a Sztrájkvt. 3 § (3) bekezdésére alapított viszontkérelmét nem találta megalapozottnak.
- [11] Az elsőfokú bíróság a tervezett sztrájk valamennyi követelése tekintetében megállapította annak jogszerűségét, továbbá rendelkezett a figyelmeztető sztrájk idejére a még elégséges szolgáltatás mértékéről a kérelmezők ajánlata szerint.
- [12] A kérelmezők 2022. január 31. napján megtartották a kétórás figyelmeztető sztrájkot.
- [13] A kérelmezett 2022. február 3-án az elsőfokú végzés ellen fellebbezést terjesztett elő,

Mpk.VIII.10.051/2022/4.

amelyben elsődlegesen a Pp. 176. § (1) bekezdés f) pontja alapján az elsőfokú végzés hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését kérte. Másodlagosan az elsőfokú végzés hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, míg harmadlagosan az elsőfokú bíróság végzésének megváltoztatását, a sztrájk jogellenességének megállapítását, valamint a kérelmezők eltiltását a jövőre nézve, miszerint a még elégséges szolgáltatás tárgyában való jogerős bírósági határozatot megelőzően tartsanak sztrájkot.

- [14] A kérelmezett elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a jogerős bírósági végzés hiányában megtartott figyelmeztető sztrájk jogellenes volt. A kérelmezők az általuk kezdeményezett figyelmeztető sztrájkot annak ellenére tartották meg, hogy a felek között megállapodás vagy jogerős bírósági döntés született volna a még elégséges szolgáltatás tárgyában.
- [15] A kérelmezett az egyes sztrájkkövetelések jogellenességével összefüggésben fenntartotta az elsőfokú eljárás során előadottakat, és az elsőfokú végzés jogellenességét a még elégséges szolgáltatás kapcsán előírt időpontokra tekintettel is állította.
- [16] A Fővárosi Ítéltábla 1.Mpkf.35.010/2022/8. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatta és megállapította, hogy a 2022. január 31. napján tartott sztrájk jogellenes volt. Kötelezte a kérelmezőket, hogy fejenként 5000 forint elsőfokú és 3000 forint másodfokú költséget fizessenek meg a kérelmezettnek.
- [17] Az ítéltábla a kérelmezett elsődleges, másodlagos, valamint a kérelmezők jövőbeni magatartástól való eltiltásra vonatkozó fellebbezési kérelmét megalapozatlannak találta, míg a kérelmezett harmadlagos fellebbezési kérelme alapján megállapította az eljárásbeli sztrájk jogellenességét.
- [18] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a kérelmezett megengedett ellenkérelem-változtatást terjesztett elő, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú eljárás során nem lehetett tudomása arról, hogy az elsőfokú határozat mely időpontban emelkedik jogerőre, és ehhez képest a kérelmezők megtartják-e a sztrájkot vagy sem. Ezért a másodfokú bíróság ezen fellebbezési előadást a Pp. 373. § (2) bekezdésében foglalt feltételek fennállására tekintettel érdemben bírálta el.
- [19] A másodfokú bíróság határozata indokolásában rámutatott arra, hogy a fellebbezés elbírálása során kiemelkedő jelentősége van annak, hogy a kérelmezők besorolhatók-e a Sztrájkvtv. 4. § (2) bekezdésében meghatározott, lakosságot alapvetően érintő tevékenységet végzők körébe. E körben felhívta a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CX. törvény (Nkt.) 7. § (1) bekezdését, valamint 4. § 14.A) pontjában foglaltakat, és ezek alapján megállapította, miszerint a munkáltató a lakosságot alapvetően érintő tevékenységet végzők közé tartozik, ezért a Sztrájk tv. 4. § (2) bekezdése szerint csak úgy gyakorolható a sztrájk, hogy az a még elégséges szolgáltatás teljesítését ne gátolja, azaz a még elégséges szolgáltatás mértékét vagy a felek megállapodásának kell tartalmaznia, vagy pedig arról jogerős bírósági határozatnak kell döntenie. Ennek hiányában a sztrájk nem gyakorolható, hiszen a jogszabályi rendelkezés azt mondja ki, hogy a sztrájk a még elégséges szolgáltatás teljesítését ne gátolja, azaz feltétel az elégséges szolgáltatás tárgyában történt megállapodás, vagy jogerős bírói döntés.
- [20] A Sztrájkvtv. rendelkezéseinek együttes értelmezése alapján a másodfokú bíróság arra következtetett, hogy a 4. § (2) bekezdésének megsértése a 3. § (1) bekezdés a) pontja alapján jogellenességet vonz maga után.
- [21] A másodfokú bíróság határozata indokolásában mindemellett kiemelte, miszerint az Alaptörvény XVII. cikke rögzíti, hogy a munkavállalók és a munkadók – a munkahelyek biztosítására, a nemzetgazdaság fenntarthatóságára és más közösségi célokra is figyelemmel –

Mpk.VIII.10.051/2022/4.

együttműködnek egymással. Ezért álláspontja szerint ezen rendelkezés mindkét félre kötelezettséget ír elő. A kérelmezők tudomással bírtak arról, hogy a sztrájk megtartásának időpontjában nem volt jogerős bírósági döntés a még elégséges szolgáltatás tárgyában, így az együttműködési kötelezettségüket is megszegték, mivel a még elégséges szolgáltatás jogerősen megállapított tartamáról nem bírtak tudomással.

- [22] A másodfokú bíróság a kérelmezettnek a vírushelyzetre vonatkozó fellebbezési hivatkozását megalapozatlannak találta. Rámutatott arra, hogy az oktatás-nevelés területen a sztrájk vonatkozásában nem született olyan korlátozó jogszabályi rendelkezés, mint a vészhelyzet során a légiközlekedés biztonságának megőrzése és a COVID elleni védekezéshez elengedhetetlen eszközök zökkenőmentes szállítása érdekében szükséges intézkedésekről szóló 446/2021. (VII. 26.) Korm. rendelet. Ennek következtében a sztrájk abból a szempontból nem volt jogellenes, hogy pandémiás helyzet állt fenn a megtartásakor.
- [23] Arra figyelemmel, hogy a másodfokú bíróság azon okból állapította meg a sztrájk jogellenességét, miszerint jogerős bírósági határozat a sztrájk időpontjában nem létezett, ezért az egyes sztrájkkövetelések jogszerűségét érdemben nem bírálta felül. Továbbá megalapozatlannak találta a kérelmezettnek arra vonatkozó kérelmét, hogy az ítélőtábla a jövőre nézve tiltsa el a kérelmezőket attól, hogy a sztrájk jogszerűsége vagy a még elégséges szolgáltatás tárgyában hozott bírósági határozat jogerőre emelkedését megelőzően sztrájkot tartsanak.

A felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem

- [24] A kérelmezők a köznevelési intézményeket érintő egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 36/2022. (II. 11.) Korm. rendelet 5. §-a szerint a 2. §-ban előírt 60 napon belül felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő, melyben a jogerős végzés hatályon kívül helyezését, az elsőfokú végzéssel egyező új határozat meghozatalát, a kérelmezett sztrájk jogellenességének megállapítására irányuló kérelme elutasítását kérték.
- [25] Hivatkozásuk szerint a kérelmezett a 2022. február 3-án előterjesztett fellebbezésében teljesen új kérelemként terjesztette elő azon sztrájk jogellenességének megállapítása iránti kérelmét, melyet a még elégséges szolgáltatás mértéke és tárgya tekintetében megszületett, de jogerőre nem emelkedett végzés mellett 2022. január 31-én megtartott kétórás figyelmeztető sztrájkra alapozott. Kifogásolta miszerint a másodfokú bíróság hiánypótlási felhívására változtatta meg a kérelmezett a fellebbezését, a kérelmezett ellenkérelem-változtatás engedélyezése iránti kérelmet azonban a fellebbezésében nem terjesztett elő, a hiány pótlásában pedig csak formálisan, így annak tartalmi feltételeit nem teljesítette, ezért a kérelmezett megsértette a Pp. 217. § (1) – (2) bekezdését. Kifogásolta azt is, hogy a másodfokú bíróság Pp. 219. § (1) bekezdését megsértve a megengedhetőség tárgyában nem határozott. Figyelemmel arra, hogy a Pp. 364. §-ának előírása folytán az elsőfokú eljárás szabályait eltérő szabály hiányában a másodfokú eljárásban is alkalmazni kell, így a másodfokú bíróság jogszabályt sértett, hiszen ellenkérelem-változtatás engedélyezése tárgyában határoznia kellett volna, és a Pp. 217. § (1) – (2) bekezdéseinek meg nem felelő kérelmet vissza kellett volna utasítania.
- [26] A kérelmezők szerint a sztrájk jogellenességét a kérelmezett másodfokú eljárásban megváltoztatott ellenkérelme alapján megállapító másodfokú végzés azért is jogellenes, mert a kérelem alapjául szolgáló új tényállás nem felel meg a Pp. 373. § (2) – (3) bekezdéseiben előírtaknak. Érvelése szerint a kérelmezett célja nem irányulhatott másra, mint arra, hogy az általa meg nem kötött megállapodás miatt szükséges még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit megállapító bírósági végzés ne emelkedjen jogerőre, és utólag erre a tényre

Mpk.VIII.10.051/2022/4.

hivatkozhat a sztrájk jogellenessége megállapítása érdekében. A kérelmezett ezzel megsértette az Mt. 6. § (1) bekezdését, mely szerint saját felróható magatartására előnyök szerzése végett senki nem hivatkozhat. Másfelől a kérelmezők abszurdnak tartják, hogy ugyanazon bírósági eljárásban az egyik kérelem tárgyában meghozandó ügydöntő határozat jogerőre emelkedése vagy annak hiánya alapozhassa meg a másik kérelem jogszerűségét vagy jogellenességét a másodfokú eljárásban.

- [27] A kérelmezők anyagi jogi álláspontja szerint az a körülmény, hogy a Sztrájkvtv. 4. § (3) bekezdése által meghatározott még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit meghatározó bírósági végzés 2022. január 31. napjáig nem emelkedett jogerőre, még nem teszi a sztrájkot jogellenessé. A Sztrájkvtv. 3. §-a értelmében ugyanis a sztrájk többek között akkor jogellenes, ha a Sztrájkvtv. 4. § (2) bekezdésébe ütközik. Adott esetben a 2022. január 31-i kétórás sztrájk nem ütközött a Sztrájkvtv. 4. § (2) bekezdésébe, hiszen a megvalósított sztrájk nem akadályozta a még elégséges szolgáltatás teljesítését.
- [28] A kérelmezett a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős végzés „helybenhagyását” kérte. Hivatkozása szerint a Pp. 217. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltaknak eleget tett, mivel az általa előterjesztett ellenkérelem-változtatás iránti kérelem időpontja 2022. február 7. napja volt, amely időpontban a változtatásra okot adó új tényről számított 15 nap még nem telt el, mivel a jogellenesen megtartott sztrájkra 2022. január 31-én került sor. Álláspontja szerint az ellenkérelem-változtatás a vele szemben támasztott tartalmi követelményeknek is megfelel, abban megjelölte a Pp. 373. § (3) bekezdése szerinti, kifejezetten a másodfokú eljárásra irányadó megengedhetőségi feltételt és annak indokát, valamint a Pp. 217. § egyéb feltételeit is. Vitatta a kérelmezők azon állítását, miszerint a másodfokú bíróság nem döntött az ellenkérelem-változtatás megengedhetőségéről. Hivatkozott a másodfokú bíróság végzésének [75. pontjában] rögzítettekre, mely szerint a kérelmezett megengedett ellenkérelem-változtatást terjesztett elő.
- [29] A kérelmezett vitatta a kérelmezők azon állítását is, mely szerint az elsőfokú végzés a kérelmezett fellebbezése miatt nem emelkedett jogerőre. A fellebbezést 2022. február 2-án, azaz a figyelmeztető sztrájk megtartását követően terjesztette elő, így az nem lehetett hatással arra, hogy 2022. január 31-én még nem volt jogerős határozat a még elégséges szolgáltatásról. A még elégséges szolgáltatás tárgyában született végzés a kérelmezett magatartásától függetlenül, a jogszabály rendelkezése alapján nem emelkedett jogerőre 2022. január 31-ig, tekintettel arra, hogy a Sztrájkvtv. szerint az elsőfokú végzéssel szemben öt napon belül van helye fellebbezésnek.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [30] A felülvizsgálati kérelem a következők szerint megalapozott.
- [31] A polgári nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (a továbbiakban: Pnpt.) 1. § (1) bekezdése értelmében jelen nemperes eljárásban a Pp. szabályait a nemperes eljárás sajátosságaiából eredő eltérésekkel kell alkalmazni.
- [32] A jelen nemperes eljárás a kérelmezők kérelme alapján a még elégséges szolgáltatás mértéke és feltételei tárgyában indult, amely eljárásban a kérelmezett viszontkérelmében a figyelmeztető sztrájk jogellenességének megállapítását kérte. Az elsőfokú bíróság végzése indokolásában megállapította, miszerint a tervezett sztrájk nem sérti a Sztrájkvtv. 3. § (3) bekezdésében foglaltakat, és a meghirdetett sztrájkkövetelések jogszerűek, azonban a viszontkérelem elutasítása helyett – tévesen jogszerűség megállapítására irányuló kérelem hiányában – megállapította a 2022. január 31. napjára meghirdetett kétórás figyelmeztető

- sztrájk jogszerűségét, és a kérelmezők kérelmének megfelelően megállapította ezen sztrájk vonatkozásában a még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit.
- [33] A kérelmezett fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság megváltoztatta az elsőfokú bíróság végzését, és a kérelmezett másodfokú eljárás során megváltoztatott viszontkérelmének helyt adva arról döntött, hogy a 2022. január 31-én már megtartott sztrájk a Sztrájkvtv. 3. § (1) bekezdése a) pontja és 4. § (2) bekezdése alapján jogellenes volt.
- [34] A kérelmezők felülvizsgálati kérelme folytán a felülvizsgálati eljárás tárgyát a Pp. 423. § (1) bekezdése szerint kizárólag a kérelmezett megváltoztatott viszontkérelme alapján a sztrájk jogellenességének megállapítása képezte.
- [35] A Sztrájk tv. 2. § (3) bekezdése szerint az (1) és (2) bekezdésében említett egyeztetés ideje alatt egy alkalommal sztrájk tartható, azonban ennek az időtartama a két órát nem haladhatja meg. Ez az egyeztetés ideje alatt megtartott egyszeri, korlátozott időtartamú sztrájk az ún. figyelmeztető sztrájk, melyet a törvény ekként nem nevesít, így az is sztrájkknak minősül. A Sztrájkvtv. indokolása szerint „A javaslat az egyeztetés ideje alatt egy alkalommal legfeljebb két órára megengedi a sztrájkot, a megegyezést elősegítő eszközként. E sztrájkra az általános feltételek vonatkoznak”.
- [36] A figyelmeztető sztrájk sui generis sztrájkfajta, de a sztrájkjog általános szabályai nagyrészt irányadók rá, így a Sztrájkvtv. 3. § (1) bekezdés a) pontja is. Nem hagyható azonban figyelmen kívül, hogy a korlátozott időtartamú sztrájk a törvény rendelkezése folytán megengedett akkor is, ha a felek között az egyeztetés még tart, ha nem teljesült a Sztrájkvtv. 2. § (1) bekezdésében előírt feltétel, irányadónak és megfelelően alkalmazandóak a Sztrájkvtv. 4. § (2) és (3) bekezdésében foglaltak is.
- [37] A Sztrájk tv. 4. § (2) bekezdése arról rendelkezik, hogy annál a munkáltatónál, amely a lakosságot alapvetően érintő tevékenységet végez – így különösen a közforgalmú tömegközlekedés és távközlés terén, továbbá az áram, a víz, a gáz és egyéb energia szolgáltatását ellátó szerveknél – , csak úgy gyakorolható a sztrájk, hogy az a még elégséges szolgáltatás teljesítését ne gátolja. A Sztrájkvtv. 3. § (1) bekezdés a) pontja szerint jogellenes a sztrájk, ha a Sztrájkvtv. 4. § (2) bekezdésébe ütközik.
- [38] Helytállóan hivatkoztak a kérelmezők a felülvizsgálati kérelmükben arra, hogy a 2022. január 31-én megtartott sztrájk nem minősülhet jogellenesnek a Sztrájkvtv. 4. § (2) bekezdése alapján, mert még a kérelmezett maga sem hivatkozott arra, miszerint a megtartott sztrájk az elsőfokú bíróság által megállapított még elégséges szolgáltatás teljesítését gátolta. Az eljáró bíróságok a kérelmezett viszontkérelmét a Sztrájkvtv. 3. § (3) bekezdése alapján pedig egyezően megalapozatlannak találták.
- [39] A sztrájk jogellenességéről rendelkező 3. § (1) bekezdés a) pontja ugyan utal a 4. § (2) bekezdésére, azonban a jogellenességről rendelkező 3. § egyik pontja sem hívja fel – az adott eljárásban vita tárgyát képező – Sztrájkvtv. 4. § (3) bekezdését. E szerint a még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit törvény megállapíthatja. Törvényi szabályozás hiányában a sztrájkot megelőző egyeztetés során kell a még elégséges szolgáltatás mértékéről és feltételeiről megállapodni; ebben az esetben a sztrájk akkor tartható meg, ha a felek a megállapodást megkötötték, vagy ennek meghíúsulása esetén bármelyikük kérelmére a munkaügyi perben eljáró bíróság jogerős határozata megállapította a még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit.
- [40] Az előbbiekből következően az a kérdés, hogy a még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételét megállapító bírósági döntés még nem emelkedett jogerőre, nem vonja maga után automatikusan a megtartott figyelmeztető sztrájk jogellenességét. A Sztrájkvtv. 4. § (3)

bekezdése értelmében a sztrájk megtartásának törvényi feltétele a lakosságot alapvetően érintő tevékenységet végző munkáltatónál – törvényi rendelkezés vagy megállapodás hiányában – a bíróság jogerős határozata a még elégséges szolgáltatás mértékéről és feltételeiről, ezért az elsőfokú, még nem jogerős határozatot követően a munkavállalók nem vitathatóan kockázatot vállalnak a sztrájk megtartásával. Abban az esetben azonban, ha a még elégséges szolgáltatás megállapított mértékét és feltételeit a megtartott sztrájk során betartották, és azt utóbb a másik fél sem vitatta, vagy a másodfokú bíróság a döntést e körben hozott határozatával helybenhagyta, a már megtartott sztrájk egymagában azért, mert a döntés még nem emelkedett a figyelmeztető sztrájk megtartásakor jogerőre, nem minősülhet jogellenesnek. A még elégséges szolgáltatás mértékének és feltételeinek elsőfokú bíróság általi megállapítása a meghatározott napra és időre meghirdetett figyelmeztető sztrájkra vonatkozott. Ennek elhalasztása az elsőfokú végzés jogerőre emelkedéséig a bírósági nemperes eljárás újbóli megindítását, az eljárás ismételt lefolytatását tette volna szükségessé. A vonatkozó jogszabályi rendelkezések ezért nem értelmezhetőek úgy, hogy az a munkavállalókat az Alaptörvény XVII. cikk (2) bekezdése, valamint a Sztrájkvtv. 1. § (1) bekezdése alapján megillető munkabeszüntetéshez való jogát teljesen ellehetetlenítse.

[41] Az előbbiekre tekintettel a kérelmezők az Mt. 6. § (1) bekezdésének megsértésére megalapozatlanul hivatkoztak, mert a kérelmezettet az elsőfokú döntést követően a Sztrájkvtv. 5. § (2) bekezdése és a Pnpt. 1. § (5) bekezdése alapján is megillette a jogorvoslati jog, és annak gyakorlása felróható magatartásnak, az együttműködési kötelezettség megsértésének nem minősülhet.

[42] A kérelmezett a fellebbezésében a sztrájk jogszerűségét nem csak a Sztrájkvtv. 4. § (2) bekezdése és 3. § (1) bekezdés a) pontja alapján vitatta, hanem a Sztrájkvtv. 3. § (3) bekezdésébe ütközés miatt is. Továbbá a még elégséges szolgáltatás mértéke, valamint a sztrájkkövetelések jogszerűségének kérdése is tárgya volt a fellebbezésének, amely kérdésekre a másodfokú bíróság határozata indokolásában foglaltak szerint részben kitért, részben elbírált, téves jogi álláspontja miatt pedig részben nem tért ki rá, melyet azonban a kérelmezett felülvizsgálati kérelemmel vagy csatlakozó felülvizsgálati kérelemmel nem támadott, ezért a felülvizsgálati eljárás tárgyát sem képezhette.

[43] A Kúria megállapította, hogy a másodfokú bíróság nem csak azzal sértett jogszabályt, hogy a Sztrájkvtv. 3. § (1) bekezdés a) pontja és 4. § (2) bekezdése alapján megállapította a sztrájk jogellenességét, hanem azzal is, hogy a Pp. 373. § (1) – (3) bekezdéseit megsértve elfogadta, és érdemben elbírált a kérelmezett viszontkérelem-változtatását.

[44] A Pp. 373. § (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy a fellebbezésben és a másodfokú eljárás során – a (2) – (5) bekezdésben foglalt kivételekkel – a keresetet, a viszontkeresetet és a beszámítást, illetve az ellenkérelmet megváltoztatni nem lehet, utólagos bizonyításnak nincs helye.

A Pp. 373. § (2) bekezdése szerint a fellebbezésben új tény állítására akkor kerülhet sor, ha az új tény a fél önhibáján kívüli okból az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően jutott a fellebbező fél tudomására vagy következett be, feltéve, hogy az elbírálás esetén rá nézve kedvezőbb ítéletet eredményezhetett volna.

[45] Nem vitatott az, hogy a figyelmeztető sztrájkot 2022. január 31-én megtartották, ez az elsőfokú határozatot követően jutott a fellebbező kérelmezett tudomására. Minthogy a fellebbezési jogáról nem mondott le, és erre köteles sem volt, tény, hogy az elsőfokú határozat nem emelkedett jogerőre a sztrájk megtartásának időpontjában. Ezek a körülmények azonban önmagukban – az előbbieken kifejtettek tekintettel – rá nézve kedvezőbb határozatot nem

Mpk.VIII.10.051/2022/4.

eredményezhetett, így hiányzott a Pp. 373. § (2) bekezdésében előírt valamennyi feltétel.

- [46] Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős végzést a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság végzését részben megváltoztatta, és a kérelmezett viszontkérelmét elutasította, az elsőfokú végzést ezt meghaladóan nem érintette.

Záró rész

- [47] A kérelmezők nem igényelték költségeik megtérítését, ezért erről dönteni nem kellett.
- [48] A kérelmezett az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja szerint teljes személyes illetékmentes, ezért a másodfokú és felülvizsgálati eljárásban felmerült illetéket a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam viseli.
- [49] A végzés ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja kizárja.
- [50] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 391. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2022. június 15.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Stark Marianna s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró